

Říjen

v knihovně

Jsem Říjnový zpravodaj — začtete se prosím. V tomto čísle najdete některé změny, které jak věříme, povedou k zatraktivnění obsahu. Nejvýraznější proměnou v tomto čísle prošla rubrika Špeky z regálů, kterou jsme nově soustředili na nové knihy v půjčovně, které by Vás mohly zaujmout. Rozšířili jsme také obsah a zpravodaj bude mít nově pravidelně 16 stran. Pokud to je změna k lepšímu, dejte nám vědět — ústně, mailem...

Avšak k říjnové knihovně. Na přelomu září a října startujeme Týdnem knihoven. Tato kampaň na podporu knihoven slaví v letošním roce 30. výročí a zvolila si motto: „Tisíc podob čtení, nekonečno radosti“. My se zapojujeme následovně.

Nabízíme registraci zdarma novým čtenářům. Chtěli bychom se obrátit a cílit zejména na ty, kteří k nám běžně chodí, ale nejsou registrovanými čtenáři. Vždyť být registrovaným čtenářem jedné z předních městských knihoven v ČR je jako být členem VIP klubu. A tím, že se stanete naším registrovaným uživatelem, nás jako instituci podpoříte. Pokud registraci nemáte, zkuste to změnit. Dále odpouštíme poplatky za upomínky těm čtenářům, kteří nám upomínané knihy přinesou vrátit v Týdnu knihoven. Navíc je důležité říci, že jsme završili technické řešení bezkontaktního placení u selfchecků a tím pádem lze nyní finanční pohledávky knihovny vyřešit všemi dostupnými cestami. Z pohodlí domova, bezkontaktně v knihovně u pultu či selfchecků a samozřejmě tradičně penězi u pultu. Ve znění motto Týdne knihoven pak nabízíme nově hlasitě čtení pro žáky prvního stupně. Pořad jsme nazvali „Čtení s Adélou a Ctibem“ a v programu knihovny se bude objevovat s měsíční periodicitou. Také se poprvé po přestěhování knihovny otevřeme světu slam poetry a to rovnou Slam poetry exhibition se špičkami české slam scény. Do toho jsou připraveny Pidikniry pro nejmenší čtenáře. Podrobněji se o jednotlivých akcích dočtete uvnitř, otočte stránku a vstupte prosím.

Pavel Zajíc

2026

Program

TÝDEN KNIHOVEN

Tisíc podob čtení, nekonečno radosti

Úterý 29. září – pátek 2. října

Jubilejní 30. ročník celostátní kampaně Týden knihoven, do které se zapojíme i my. Těšte se na Slam poetry v úterý, předčítání pro nejmenší ve středu, zbrusu nové čtení pro větší děti ve čtvrtek. Noví čtenáři se mohou registrovat zdarma, pokud u nás máte dluh a upomínané knihy donesete k nám, čeká vás čtenářská amnestie a jako bonus — plánujeme od října novou službu — možnost platby kartou na selfchecku!

TÝDEN KNIHOVEN

SLAM POETRY EXHIBITION!

Úterý 29. září | 17.00 | přednáškový sál

Poezie jako show! Nenechtejte si ujít exhibiční set české špičky slam poetry.

Vystoupí:

VAŠEK Z AŠE - Bronzový medailista Mistrovství Evropy, dvojnásobný vicemistr ČR (2021, 2022).

MALDA — Finalista MČR 2022 a mistr ČR 2023.

KAROLÍNA — Rožnovská slamerka, která v exhibicích poráží i slamové matadory.

HAVEL90 – HAPPENING PAKLIŽE PING PONG

Pondělí 5. října | 18.00 | před knihovnou

Veselý happening k připomínce devadesátých narozenin Václava Havla. Zahraj si ping pong s Havlem. Ve spolupráci s Fugaré z.s.

VU3V

Osobnosti české moderní architektury

Úterý 6. a 20. října | 9.00 a 10.30 | přednáškový sál

Ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze zahájíme v říjnu další semestr Virtuální Univerzity třetího věku.

V případě zájmu o studium nás prosím kontaktujte: 776 466 982 nebo na knihovna@knir.cz. Určeno pro účastníky 65 let +. Cena: 500 Kč. 6 lekcí každých 14 dní, online přednášky v knihovně.

ŠÍCÍ DÍLNÝ

Úterý 6. a 20. října | 16.00 | přednáškový sál

I na podzim máme připravených 5 lekcí šití s HEDOU = tedy s Helčou a Dájou. Pro úplné začátečníky, ale i pro pokročilé. Lektorky Vás vše naučí. Vstupné: 250Kč za lekci (vč. základního materiálu). Na kurz je třeba rezervace. Šicí stroj vlastní nebo je možné zapůjčit (4ks). Více info: 776 466 982.

ČTENÍ SLUŠÍ KAŽDÉMU Něco pozapomenutého

Středa 7. října | 14.00 | kavárna Domova seniorů

Čtení z knih, které ač možná zůstaly pozapomenuty, mohou stále oslovovat. Předčítá knihovník Michal Hurta.

BESEDA S KARIN LEDNICKOU

Čtvrtek 8. října | 17.00 | Brillovka

Zveme na besedu s jednou z nejznámějších českých spisovatelek Karin Lednickou, autorkou mimořádně úspěšné trilogie *Šikmý kostel* a knihy *Životice: obraz (po)zapomenuté tragédie*. Po besedě bude následovat autogramiáda. Vstupenky v předprodeji v knihovně. Cena 80 Kč.

V rámci akcí pořádaných Městskou knihovnou Rožnov pod Radhoštěm, příspěvkovou organizací, budou pořizovány obrazové a zvukové záznamy za účelem prezentace organizátora akce.

Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm, příspěvková organizace, nenese odpovědnost za záznamy pořízené a zveřejněné jinými subjekty.

GYM TALKS: GYMNAZISTÉ SE PTAJÍ Mezi pravdou a propagandou. Petra Procházková o válečném zpravodajství a nezávislých médiích

Pondělí 12. října | 17.00 | přednáškový sál
Co obnáší práce válečné reportérky? Co to udě-
lá s osobností? Potřebujeme nezávislá média?
Zveme na setkání Gym-talks
s významnou českou novinářkou, válečnou
zpravodajkou a humanitární pracovnící. Mode-
rátory budou opět studenti rožnovského gym-
názia. Rezervace míst v knihovně.

TRÉNINK PAMĚTI 1

Úterý 13. a 27. října | 9.00 | přednáškový sál
Lekce základního kurzu, kdy si pomocí speciál-
ních cvičení zlepšujeme mentální kondici
a paměť. Pojdte s námi rozhybat mozkové závi-
ty a procvičit paměť. Čeká nás celkem 5 lekcí.
Přihlášky na: knihovna@knir.cz nebo na tel:
776 466 982. Vstupné: zdarma.
Vede Julia Žukova, certifikovaná trenérka
paměti 1. stupně.

TÝDNY PRO DUŠEVNÍ ZDRAVÍ Protože pro nikoho nic nejsou

Úterý 13. října | 17.00 | přednáškový sál
Zveme vás na debatu s jedním z nejvýrazněj-
ších českých odborníků na duševní zdraví
a destigmatizaci Martinem Fojtíčkem, který je
známý svým srozumitelným, lidským a často
i humorným způsobem, jak dokáže mluvit
o tématech, která bývají těžká. Zamysleme se
nad tím, proč je stigma v Česku tak silné, co
všechno ovlivňuje a jak může každý z nás při-
spět k tomu, „aby lidé s duševním onemocněním
neměli pocit, že pro nikoho nic nejsou.“
Připraveno ve spolupráci s Iskérka o.p.s.

NA KAFÍČKO DO KNIHOVNY

Středa 14. října | 16.00 | přednáškový sál
Předčítání Daniela Stibora, zajímavý knižní
titul, který si pro nás připravil a k tomu
výborná káva. Užijte si příjemné odpoledne
s knihou.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY Propojení — Vrstvení — Čas

**Čtvrtek 15. října | 17.00 | přednáškový sál a chodby
knihovny**

Radek Kolmačka představí probíhající výstavu,
přiblíží proces výroby fotografií a postup,
jakým vznikaly.

MĚSTO V MĚ PAMĚTI Beseda s Dagmar Misařovou

Pondělí 19. října | 16.00 | přednáškový sál
Zveme na besedu s ostravskou rozhlasovou
redaktorkou a reportérkou Dagmar Misařovou,
kteřá spolupracuje s pražským rozhlasem, už
řadu let natáčí o zajímavých osobnostech, ale
připravuje také pravidelné rubriky o knižních
novinkách a literatuře.

JAK NA TABLET A CHYTRÝ TELEFON

Čtvrtek 22. října | 8.30 – 12.30 | přednáškový sál
Ve spolupráci s nadací Vodafone opět
přinášíme školení, kterým Vás provedou naši
knihovníci Lukáš s Michalem. Pro účastníky
65 let +. Zdarma. Je nutné se přihlásit na:
776 466 982 nebo knihovna@knir.cz.

FRIŠTENŠTÍ Beseda k výstavě

Čtvrtek 22. října | 17.00 | přednáškový sál
Beseda k výstavě mapující osudy slavných
zápasníků a jejich potomků, kteří žili v Rožno-
vě. Ve spolupráci s Těčkem. Výstavu je možné
si prohlédnout na radnici města.

TÝDNY PRO DUŠEVNÍ ZDRAVÍ Pádem vzhůru

Pondělí 26. října | 17.00 | přednáškový sál

Motivační beseda o zvládání životních zlomů, postavená na vlastním silném příběhu. Na besedě bude možné zakoupit knihu Hani Jantač *Jak se (NE)podělat ve špitále*, ve které svůj příběh popisuje.

Připraveno ve spolupráci s Iskérka o.p.s.

DOPOLEDNÍ PIDIKNIR

Středa 21. října | 9.30 | dětské oddělení

Předčítání pro menší děti (3–4 let) a jejich rodiče, aby spolu strávili příjemné chvíle s knihou. Seznámíme se s obrázkovou knihou *Měsíční zrnko* a budeme si hrát. (Program je nastaven tak, aby se zúčastnil 1 rodič + 1 dítě. Děti určitě uvítají pomoc rodiče, do programu se zapojují společně.) Je připraven 30 min. řízený program a poté volná zábava. Kapacita sálu omezena. Připraveno v rámci projektu Bookstart – S knížkou do života.

ODPOLEDNÍ PIDIKNIR

Středa 21. října | 16.00 | přednáškový sál

Program pro starší děti (5–6 let) a jejich rodiče, při kterém nás čeká společné čtení, hry a zábavné úkoly s pohádkou *Měsíční zrnko*. Hodinový program zahrnuje 30 min řízených aktivit, poté následuje volná zábava a čtení. Připraveno v rámci projektu Bookstart – S knížkou do života.

MOŘSKÝ OBCHŮDEK

Středa 21. října | 13.00 | dětské oddělení

Obchůdek pro děti, které za přečtené knihy s označením perlorodky nejen sbírají perličky, ale také speciální mořské peníze Moriony. Za ně si každou poslední středu v měsíci mohou koupit malé odměny.

LOUTKOVÉ DIVADÉLKO ROLO O pejskovi a kočičce

Sobota 24. října | 10.00 | přednáškový sál

Zveme děti a rodiče, přijďte na další představení loutkového divadélka ROLO. Tentokrát je na programu jedna klasická pohádka.

Vstupné 30 Kč.

VÝSTAVA

Propojení — Vrstvení — Čas

Září – říjen | přednáškový sál a chodby knihovny

Zveme na výstavu Josefa Bosáka, Marka Tihelky, Tomáše Hlucháně a Radka Kolmačky, kterou můžete navštívit do konce října. Připravila Iskérka o.p.s. v rámci Týdnů pro duševní zdraví.

PRO DĚTI

ČTENÍ SE CTIBEM A ADÉLOU

Čtvrtek 1. října | 14.00

Čtení není nikdy dost. A baví malé i velké děti. Nezapomínáme ani na děti na 1. stupni ZŠ a zveme je na předčítání do knihovny. (Ideální pro děti 1.–3.tř.)

LOUTKOVÉ DIVADÉLKO ROLO O Zlatovlásce

Sobota 3. října | 10.00 | přednáškový sál

Přijďte si poslechnout pohádku O Zlatovlásce v podání loutkového divadélka ROLO. Vstupné 30 Kč.

LOUTKOVÉ DIVADÉLKO ROLO O ježibabě Zlobabě

Sobota 10. října | 10.00 | přednáškový sál

Přijďte si poslechnout pohádkový příběh o ježibabě v podání loutkového divadélka ROLO. Vstupné 30 Kč.

ROBOHRANÍ

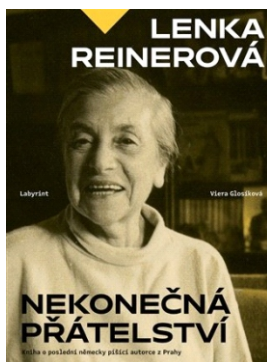
Čtvrtek 1. a 15. října | 14.00 | přednáškový sál

Pojďte vyzkoušet naše LEGO roboty! Oblíbené základy lego programování s roboty opět i u nás v knihovně. Připravili jsme podzimní kroužek pro děti, 5 lekcí, 1x za 14 dní. Pracovat budeme se sadou Education SPIKE Essential a Prime. Pro děti od 7 – 10let. Nutná rezervace na všechny lekce. Potkávat se budeme každý druhý čtvrtek.

Co Vám nesmí uniknout...

Trapní boomeři versus sněhové vločky. Kniha autorů stejnojmenného podcastu mapuje různé podoby generačního neporozumění od politiky přes práci, bydlení, vztahy, sex, konzumaci alkoholu až po vzájemně nesrozumitelné jazyky.

Strhující a zároveň hluboce lidský portrét Lenky Reinerové (1916—2008), poslední německy píšící spisovatelky židovského původu z Prahy, jejíž životní osud se prolétá s velkými dějinami Evropy.

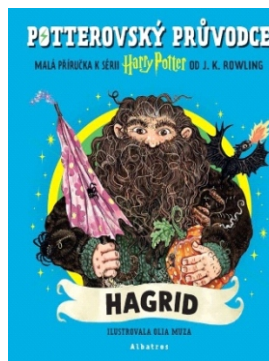
Lucie Marunová otevírá svět myslivosti a života vlese z perspektivy, která tu dosud chyběla. V osobních příbězích i tichých pozorováních zachycuje práci, která vyžaduje zkušenost, rozhodnost a cit pro krajinu.

Tato tichá kniha zve malé i velké k objevování příběhu prostřednictvím ilustrací a vlastní fantazie. Podnikavá holčička se Sprobudí uprostřed noci a rozhodne se vydat na improvizovanou měsíční misi. Nakonec se jí dost možná podaří sestavit i opravdovou raketu!

Bohatě ilustrovaná kniha inspirovaná skutečným příběhem vypráví o tom, co všechno se může stát, když se lidé v přírodě nechovají tiše a ohleduplně.

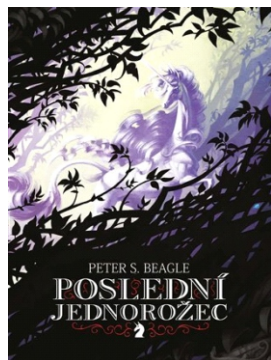
Další ze série potterovských průvodců čtenářům představí Hagrida. Připravte se na naduté hipogryfy, dračí mláďata a velmi užitečný květovaný deštník. Čekají vás kouzla i neplecha.

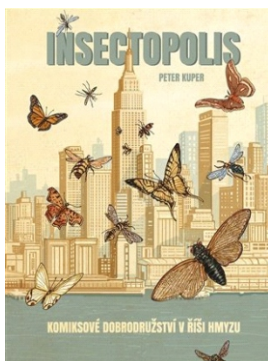
Stylové, humorné i lehce necudné převyprávění řeckých mýtů spojuje svět bohů s realitou mobilů, bulváru či korporací, ale také s tématem toxických vztahů nebo manipulace. Již třetí díl veleúspěšného komiksu.

Naušika je silný příběh o moci soucitu, o solidaritě s potřebnými i přírodou, o plamínku naděje v nelehkých časech. Ponořte se do dalšího pokračování tohoto legendárního díla, které najdete v oddělení teens v manga komiksech.

Poslední jednorožec je román pro čtenáře jakéhokoli věku, stačí mít srdce na správném místě a chuť nechat se okouzlit poutavým příběhem jednorožky pátrající po osudech svých ztracených druhů.

Co by se stalo, kdyby ze světa zmizeli lidé a opuštěná města by ovládli mravenci, cikády, včely a motýli? Komiksový román vykresluje strhující příběh maličkých členovců, kteří se nastěhovali do Newyorské knihovny a také entomologů a jejich průkopnického výzkumu

Novinku držitele ceny Magnesia Litera tvoří rozsáhlá mozaika kratších próz, v nichž se prolíná bizarní s každodenním, dějinné s intimním, groteskní s tragickým. Hravě i temné, na každý pád však inspirativní čtení.

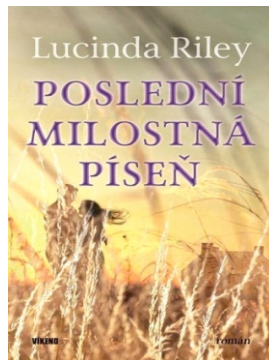
Píše se rok 2060 a Česká republika se zmítá v generačním konfliktu, který v její historii dosud nemá obdoby. Další mrazivá vize od autora Sudetenlandu a Syndikátu.

Co spojuje strážce věže, prostitutku a vlámského malíře? Všichni tvrdí, že spatřili ve Studniční ulici ducha, a krátce nato za záhadných okolností umírají. Druhá detektivka estonského spisovatele.

Druhá část série o osudech čtyř sester z rodu Falconeriových, které po matce zdědily výjimečný dar. Příběh plný rodinných tajemství a zakázané lásky umocňuje kouzelná toskánská krajina.

Nenechte si ujít další z knih známé autorky oblíbené ságy Sedm sester. Příběh dvou žen, tragické propletení osudů a smrtící tajemství zaručí jistě velký čtenářský zážitek.

Váš čtenářský průkaz v mobilu?

Už nemusíte nosit plastovou kartičku. Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm nabízí několik snadných možností, jak si nahrát čtenářský průkaz přímo do vašeho mobilního telefonu. Vyberte si tu, která je pro vás nejpohodlnější.

Přes aplikaci PORTMONKA

Stáhněte si aplikaci a nahrajte si kartu do ní.
(Dostupné pro Apple i Android)

Do digitální PENĚŽENKY

Uložte si průkaz přímo do aplikace Peněženka ve vašem telefonu.
(Dostupné pro Android)

Ze ČTENÁŘSKÉHO KONTA

Přihlaste se a stáhněte si digitální verzi průkazu přímo z vašeho online účtu.
(Dostupné pro Android)

Podívejte se na video návod

Proč musím nosit čtenářskou legitimaci?

Je to prosté. Knihovnu a její služby lze využívat na základě dodržování pravidel, která stanovuje a upřesňuje knihovní řád. Ten lakonicky a taxativně k půjčování dokumentů říká toto: „Čtenářům se půjčují dokumenty knihovního fondu po předložení platného čtenářského průkazu.“

Nic víc, nic méně.

Čtenářský průkaz, ať už ten v mobilu, nebo ten „klasický“, slouží k identifikaci čtenáře a správnému přiřazení půjčovaných

dokumentů konkrétnímu čtenářskému kontu. Je to v podstatě stejné jako s bankomatem. Ten Vám také nevydává hotovost v případě, že se adekvátně neidentifikujete. Nechápejte proto, prosím, vyžadování legitimací od knihovníků jako „buzeraci“, ale jako snahu dělat svou práci pořádně.

DĚKUJEME!

Už máte na své zahrádce či balkóně sklizené?
A nezkusíte se zapojit do naší Semínkovny?
Říjen je totiž spolu se zářím tím nejlepším
měsícem pro získávání semen pro příští úrodu.

Semínkovny, tak jako ta naše v knihovně, jsou
svobodnou iniciativou pro každého.
Zapojit se může skutečně kdokoliv.
V rámci Semínkoven si bezplatně vyměňujeme
malá množství semínek určených pro osobní
nekomerční využití. Vycházíme ze svobodného
přístupu k osivu, jako jednoho ze základních
práv člověka. Podpořte i vy biodiverzitu ve
svých zahrádkách sdílením osiva.

Je to jen na Vás.

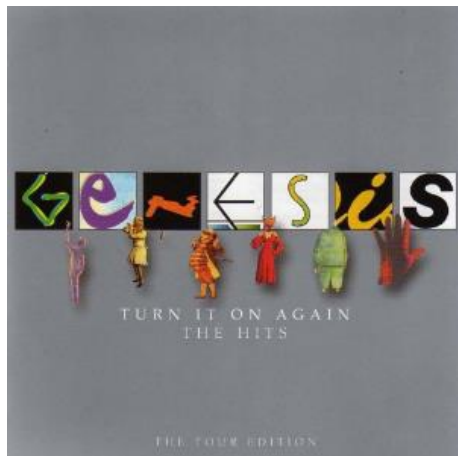
DŮLEŽITÁ ZPRÁVA PRO LOVCE PEREL

Letošní lov končí
v pátek 6.11.

Slavnostní vyhodnocení
soutěže proběhne
v sobotu 28.11.
na akci Knihohrátky.

CeDírna

GENESIS.

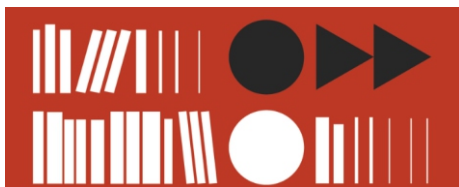
Turn it on again

In: . P2007.

Genesis jsou již několik let minulostí, ale
2CD Turn it on Again by zapadnout nemělo.
Přináší opravdu reprezentativní
osmnáctiskladbový výběr toho nejlepšího od
kapely a její nejdéle hrající inkarnace v triu
Banks – Collins – Rutheford (až na dvě
výjimky).

Pokud si CD půjčíte, tak vás nemine cesta
napříč sedmdesátkami, osmdesátkami
a počátkem devadesátek. A není vůbec
nepříjemná. Od art a progrocku po lehčí pop
rock. Když to posloucháte, tak zjišťujete, že
vlastně všechny ty písničky znáte. Jenže
v současném éteru se moc neobjevují, což je
možná škoda. Proto pro hudební
speleology (ano nepřepsal jsem se, opravdu
je to pro jeskyňáře) povinnost.

Phil Collins už asi za bubny neusedne, natož
aby na ně hrál. Ale jeho hlas se krásně
poslouchá...

Pavel Zajíc

Audioknihy

SOUKUPOVÁ, Petra.
Katka už nebude divná.
CD, Praha: OneHotBook, 2025.

Skoro patnáctiletá Katka tráví většinu času sama a nejradši si čte. A taky ráda jí. Spolužáci ji mají za podivínku. Katka ale ví, že na gymnplu bude všechno jinak, a hned po přijímačkách si dá předsevzetí: zhubnout. Audioknihy načetla Aneta Kalertová.

COWELL, Cressida.
Škyták Šelmovská Štika III, CD 10.
Jak uchvátit dračí klenot.
CD, Praha: OneHotBook, 2025.

Vypuklo dračí povstání a mezi lidmi a draky zuří válka. Škyták je se svými třemi věrnými draky sám proti celému světu.

I jako vyhnanec se snaží válce zabránit, přestože mu jdou po krku lidé i vzbouření draci. Audioknihy načetl David Novotný, herec a dabér.

WHITTON, Hana.
Královna Kunhuta a Závěš.
CD, Praha: Témbr, 2026.

Ve chvíli, kdy v bitvě na Moravském poli vyhasne život českého krále Přemysla Otakara II., se královně Kunhutě zhroutí celý svět. Má jediné přání: postarat se o osud sedmiletého synka Václava, zajistit mu právo na český trůn a potom se stáhnout do ústraní. Nečekané setkání se Závěšem z Falkenštejna však vše změní a královnino milostné vzplanutí přeroste v hluboký cit.

Audioknihy načetli Klára Suchá a Viktor Dvořák.

Jedna báseň

Tu. Všichni.

Podél ohleduplných vět –
rýhy ve spodní části kůže.

Je říjen. Zvedám vyřezávanou masku,
o kterou jsem zavádila
při chůzi po schodišti.
Když padala, měla jsem pocit, že slyším
křupání v promrzlých stéblech trávy
daleko od počítaného času.
Otrů z ní prach.
Zuby má tvrdé a od sebe.
Nepodívám se na svět skrze štěrbinu
jejích vydlabaných očí.

Svrchovanost sedmého měsíce,
který nebyl sedmý, skončila
a pomalu se začíná zastavovat
organický růst.
Větve stárnou a vkreslují
do paměti svá rozdělení a slábnutí.

Psaným vzkazům přestalo být rozumět.

Zůstává nám dům s pohyblivou podlahou,
je součástí ornamentu,
který se rozšiřuje stále dál.

Bude potřeba velké shovívavosti.

Ale námaha skládat nepravděpodobné
k nepravděpodobnému nás bude unavovat
jen do jisté míry.

JAKIMIV, *Iva. Onde. Poezie, svazek 56. Ostrava:*
Protimluv, 2025. ISBN 978-80-88456-46-9.

Iva Jakimiv (*1984) se narodila ve Frýdlantu
v Čechách. První knížku *Noč na denním pořádku*
vydala v roce 2006 pod jménem Iva Dvořáková
a v roce 2017 jí v nakladatelství Pavel Mervart
vyšla sbírka *Zapálit oheň v letním dni*. Vystudo-
vala obor Východoevropská studia na FF UK
v Praze, pracovala jako grafička, nyní je nakla-
datelskou redaktorkou. Věnuje se také tanci,
fotografii a divadlu.

Přesah

V Říjnovém Přesahu přinášíme úryvek z knihy amerického mediálního teoretika Neila Postmana z knihy *Ubatvit se k smrti*. Datace textu spadá do roku 1985, nicméně ani po více než 40 letech neztratil na aktuálnosti. Posuďte sami:

„...Co je to vlastně informace? Přesněji, co jsou to informace? V jakých formách se vyskytují? Jaké koncepce inteligence, vzdělanosti a získávání vědomostí tyto formy vyžadují? Které z nich jednotlivé formy pomíjejí nebo zesměšňují? Jaké mají jednotlivé formy účinky na psychiku? Jak souvisí informace s rozumem? Jaký druh informací vytváří nejlepší podmínky pro proces myšlení? Je v každé informační formě obsaženo jisté morální hledisko? Co znamená, když se mluví o přebytku informací? Jak jej člověk pozná? Jakou změnu v pojetí důležitých kulturních významů vyžadují nové zdroje, rychlosti, kontexty a formy informací? Dává televize například nový význam pojímům jako „soudit“, „vlastenectví“ nebo „soukromí“? Připisuje nový význam „hodnocení“ nebo „porozumění“? Jakým způsobem různé formy informací získávají přesvědčivost? Existuje nějaký rozdíl mezi novinovým a televizním publikem? Jak různé informační formy diktuji obsah, který je předmětem vyjádření?

Prostřednictvím těchto a desítek dalších otázek by Američané mohli začít, řečeno výrazem Nicholase Johnsona, odmítovat svému televiznímu přijímači. Žádné médium totiž nepředstavuje přehnané riziko, pokud jeho uživatelé vědí, v čem nebezpečí tkví. Není podstatné, zda ti, kteří si začínou takové otázky klást, dojdou ke stejným odpovědím ... postačí, když si otázku položíme. Ptát se znamená prolomit kletbu. Lze dodat, že otázky po psychologických, politických a společenských účincích informací lze stejně dobře aplikovat na počítač jako na televizi. ... Ústřední myšlenka počítačové technologie — totiž že obtíže v oblasti řešení problémů vyplývají především z nedostatku dat — zůstává nepovšimnuta. Teprve za mnoho a mnoho let si uvědomíme, že obrovské soubory dat a schopnost vyvolávat je rychlostí světla nesmírně pomohly velkým organizacím, zatímco v oblasti významné pro většinu lidí vyřešily jen velmi málo a přinesly přinejmenším stejné množství nových problémů.

... Závěr, k němuž se tu snažím dojít, spočívá v tom, že pouze tehdy, získáme-li náležitě povědomí o struktuře a účincích informací prostřednictvím demystifikace médií, můžeme získat určitou kontrolu nad televizí, počítačem nebo jakýmkoli jiným médiem. Jak lze takového mediálního povědomí dosáhnout? Existují pouze dvě cesty. První z nich je nesmyslná a můžeme ji takřka okamžitě zavrhnout; druhá je zoufalá, ale představuje to jediné, co nám zbývá.

... Řešení, které navrhuji, je vlastně totéž, jaké navrhoval už Aldous Huxley, a stěží ho mohu překonat. Společně s H. G. Wellsem byl Huxley přesvědčen, že máme na vybranou mezi vzdělaností a katastrofou, a vytrvale psal o tom, jak je nutné, abychom porozuměli politickému a epistemologickému významu médií. Snažil se nám totiž sdělit, že tragédie obyvatel „překrásného nového světa“ Konce civilizace nespočívala v tom, že se místo myšlení smáli, nýbrž v tom, že nevěděli, čemu se smějí a proč vlastně myslet přestali. “

POSTMAN, Neil. Ubatvit se k smrti: veřejná komunikace ve věku zábavy. 2., opr. vyd. Praha: Mladá fronta, 2010. ISBN 978-80-204-2206-4.

vybral a připravil Pavel Zajíc

Podzimní putování s broučky

Stejně jako minulý rok, i letos jsme se sešli, abychom pomohli broučkům lépe se připravit na dlouhý zimní spánek. Doufáme, že jste si celou akci užili, naši hmyzí přátelé tuto pomoc totiž nepochybně ocenili.

Budeme se na vás těšit zase příště,
24. září 2027.
Vaši knihovníci.

Kolébka příběhů

Představte si dobu, kdy se slova ještě nezaznamenávala na papír, nýbrž se složitě vtiskávala do vlhké hlíny rákosovým rydlem. Přesně v této éře, ve starověké Mezopotámii někdy ve třetím tisíciletí před naším letopočtem, se zrodil příběh, který dnes považujeme za nejstarší dochované souvislé literární dílo lidstva. Epos o Gilgamešovi, jehož nejznámější verze byla později objevena v troskách Aššurbanipalovy knihovny v Ninive, ovšem není jen zaprášenou historickou relikvií. Jedná se o drsné vyprávění o samotné podstatě lidství.

Na začátku vyprávění potkáváme Gilgameše, muže, který je ze dvou třetin bohem a z jedné člověkem. Vládne mocnému městu Uruk, je však králem krutým a arogantním. Aby bohové zkrotili jeho pýchu, stvoří mu rovnocenného protivníka, divokého muže jménem Enkidu. Z očekávaného krutého nepřátelství se však zrodí to nejpevnější bratrství. Společně se vydávají na hrdinské výpravy, při kterých porázejí obávanou nestvůru Chumbabu i strašlivého nebeského býka. Jak už to ale tak bývá, pýcha předchází pád.

Bohové Enkidua za trest usmrtí a zoufalý Gilgameš se poprvé ve svém životě setkává tvář v tvář s hrůzou z vlastní smrtelnosti. Jeho následná pouť na samotný okraj světa už není výpravou za slávou, ale za zběsilým hledáním věčného života. Právě během tohoto putování narážíme na jeden z nejzajímavějších historicko-literárních momentů. Gilgameš potkává Uta-napištiho, muže, který přežil celosvětovou potopu a získal od bohů nesmrtelnost. Popis této zničující katastrofy, včetně stavby obří záchranné lodi a vypouštění ptáků, aby našly pevninu, se až podezřele podobá pozdějšímu příběhu o Noemově arše.

Nabízí se tedy otázka: Byla obří potopa ozvěnou reálné katastrofy na Blízkém východě, která se nesmazatelně zapsala do kolektivní paměti tehdejších civilizací? Nebo jde jen o zajímavý literární motiv, který se jednoho dne někomu zalíbil a od té doby se šířil napříč kulturami?

Ať už je pravda o potopě jakákoliv, vliv Gilgamešova příběhu na světovou kulturu je nedo-
zríný.

Položil základy pro archetyp "hrdinské cesty", z něhož čerpají autoři fantastiky i sci-fi dodnes. Postava samotného uruckého krále však nezustala jen akademickým pojmem, ale žije vlastním životem v moderní popkultuře. Dnes se s Gilgamešem setkáte na stránkách komiksů (například jako s nesmrtelným válečníkem v univerzu Marvelu) a mimořádnou slávu získal v japonské manze a anime. V celosvětově populární sérii Fate (např. Fate/stay night) vystupuje jako arogantní, oslinivý "Král hrdinů", čímž se jeho legenda plynule představila zcela nové generaci diváků a čtenářů. Herní nadšenci jej zase poznávají v populární japonské sérii Final Fantasy, kde již po desetiletí figuruje jako excentrický, dimenzemi cestující sběratel mečů.

Je fascinující sledovat, se tento prastarý mýtus postupně přesouval z jednoho média do druhého, dokud si nenašel místo v podstatě v každém koutě kulturního světa naší současné civilizace.

Ač se dnes halí do moderní animace či superhrdinských barev, Epos o Gilgamešovi je nezpochybnitelným důkazem, že ty opravdu dobré příběhy zkrátka nestárnou. Pokud byste si snad chtěli toto dílo přečíst, zastavte se u nás v knihovně, máme v nabídce několik různých verzí, včetně jedné s odborným výkladem hlouběji vysvětlujícím vznik eposu a jeho stavbu.

Týden knihoven

www.tydenknihoven.cz

PROGRAM

ÚTERÝ 29. ZÁŘÍ | 17.00

SLAM POETRY EXHIBITION

Poezie jako zážitek Show české špičky slam poetry

STŘEDA 30. ZÁŘÍ | 9.30 a 16.00

ČTENÍ PRO NEJMENŠÍ — PIDIKNIR

ČTVRTEK 1. ŘÍJNA | 14.00

ČTENÍ SE CTIBEM A ADÉLOU

SLUŽBY

REGISTRACE ZDARMA

Pro všechny nové čtenáře, registrujte se v rámci Týdne knihoven zdarma

ČTENÁŘSKÁ AMNESTIE

Máte doma upomínané knihy? Doneste je do knihovny, odpustíme vám dluh.

PLATBA KARTOU NA SELFHECKU

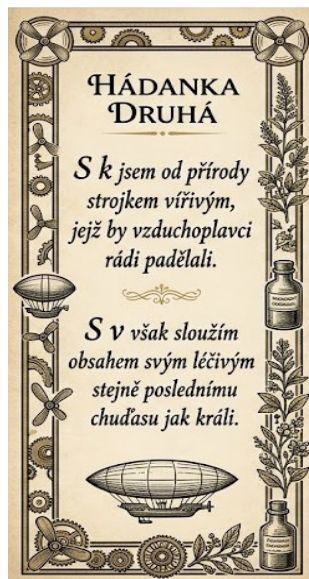
Nově můžete platit kartou i na selfchecku a používat tak knihovnu ze 100% samoobslužně.

Historické okénko

V tomto říjnovém čísle se poprvé setkáme s tajemkami, jaké se vyskytovaly v různých časopisech z dob První republiky či ještě Rakousko-Uherska. Jedná se o hádanky věru složité a přijít na odpověď dá nepochybně zabrat víc než dost.

Podaří-li se někomu však přijít na správnou odpověď, neváhejte se o ni podělit s některým z knihovníků za pultem. V dalším čísle našeho zpravodaje přineseme další tajemky a také odpovědi na tyto dvě.

Mnoho zdaru při přemýšlení!

Drobný dárek od PALMKNIH

VOUCHER

na e-knihu a audioknihu
ZDARMA

Jak získat svou e-knihu a audioknihu zdarma?

- Přihlaste se na www.palmknihy.cz**
Pokud ještě nemáte účet, jednoduše se zaregistrujte.
- Uplatněte voucher**
Ve svém účtu otevřete Knihovničku - Moje peněženka a do pole pro dárkový nebo slevový kód zadejte: TYDENKNIHOVEN2026
- Užijte si svůj titul**
Vybraná e-kniha a audiokniha se automaticky zobrazí ve vaší Knihovničce.
- Čtěte nebo poslouchejte v aplikaci Palmknihy**
Tituly najdete v sekci Moje knihy. Pokud se nezobrazí ihned, klikněte na Aktualizovat.

 eVypůjčka
Zkuste to jinak

Přejeme příjemné čtení i poslech!

 Týden knihoven

Voucher na audioknihu „Bouře“ a e-knihu „Den popela“ lze využít nejpozději do 4. října 2026.

*voucher lze využít nejpozději do 4. října

Novinky ze světa e-knih!

Příběhy, které bavií.
Témata, která rezonují.

Smutný tygr
Neige Sinno

U vas je vzdýcky tak strašné ticho
Alena Schröder

Kořeny jabloní
Veronika Kratochvílová

eVýpůjčka
Zkuste to jinak

Nahlédněte do historie
medicíny, cestování i hudby
Knihy, které bavií a rozšiřují obzory

Zachránce tváří
Lindsey Fitzharrisová

Vymáčení z vinylového věku
Radka Dvorníková

SLUNCE VODA VZDUCH
JAN PEZZA

eVýpůjčka
Zkuste to jinak